

stemmelse om, at naar Kongen overdrager noget af Kronens Gods til Prindsler, Prindsesser eller Dronningen som Livgeding, som det kaldtes, skulde det igjen vende tilbage til Kronen, fordi det kun var givet dem til Nytte og Brug, men derom er der slet ikke Tale her. Her er kun Spørgsmaal om at lade Vedkommende beholde, hvad de have faaet ved en Disposition af Kongen, der netop altid har behandlet disse Godsler, hvert for sit Vedkommende, som privat Eiendom; denne Charakter have de altid haft. Jeg har anført dette for dog at vise, at der er vægtige Grunde, som tale for, at disse Godsler ikke kunne henregnes til Statens Gods, og for at det kan blive klart for de Herrers Blik, der ville drage dem ind under Staten, at dette ikke er en Bet, ad hvilken man, saaledes som den ærede Ordfører for Mindretallet meente, vil kunne skaffe Finantserne et vigtigt Tilskud til at afholde sine betydelige Udgifter. — Der er med Hensyn til Vallo Stift og Bemmetofte Kloster oprettet Legater, og Fundatserne for dem ere blevne stadfæstede af Kongen, hvad Vallo Stift angaaer, i Aaret 1737, og, hvad Bemmetofte Kloster angaaer, tidligere under Christian den Femte; men man kan ikke tænke sig, at der under den regjerende Konges Dine skulde kunne have været oprettet Fundatser for disse Godsler, og at han skulde kunne have confirmeret dem som Fundatser netop paa samme Maade, som det altid har været Tilfældet med Hensyn til privat Eiendom, naar det ikke var rigtigt, hvad jeg har anført. Disse Eiendomme have altid haft og have endnu fuldstændig Charakteren af privat Gods; men jeg vil endnu bede de Herrer henvende deres Opmærksomhed paa nogle andre Omstændigheder, som vistnok gjøre det utvivlsomt, at der ikke kan være Spørgsmaal om saaledes at inddrage dem. Lovgivningsmagten har allerede paa en vis Maade tilkjendegivet, at disse to Stiftelser ikke ere af den Betskaffenhed som andre Stiftelser, med Hensyn til hvilke Staten er deelagtig i Bestyrelsen. Jeg sigter til Loven af 24de April 1860 angaaende Fæstegodssets Overgang til Selveiendom for endeel offentlige Stiftelser, beneficeret Gods osv., thi dengang var der

netop fra Begyndelsen af tænkt paa, at man skulde tage Vallo Stifts og Bemmetofte Klosters Fæstegods med; men man blev under Forhandlingen her, saavel som i det andet Thing enig om, at det ikke gif an netop fordi man havde den Betragtning, at Loven af 24de April 1860 ikke var nogen Tvangslow. Den gif kun igjennem, fordi Staten eller Regjeringen, der havde Bestyrelsen af de forskjellige Stiftelser, ved at tiltræde Loven gav sit Samtykke til, at Fæstegodsset paa den i Loven anførte Maade maatte gaae over til Selveiendom; men man udelod Vallo og Bemmetofte, fordi dette Hensyn slet ikke kunde finde Anvendelse paa dem. Jeg vil dernæst bede de Herrer vel at lægge Mærke til, at Administrationen ogsaa bestandig har holdt Vallo Stiftelse og Bemmetofte Kloster udenfor sit Omraade. De have deres bekliffede Bestyrere, der ere bundne til Fundatserne, og disse ere ikke ansvarlige overfor Noget, undtagen overfor Kongen. Der er et Tilfælde, hvori dette navnlig har vist sig klart. Da der nemlig i November 1828 var Tale om at træffe Foranstaltninger, som vare rettede paa at tilveiebringe en mere betryggende Sikkerhed for offentlige Stiftelsers Midler, og hvad dermed staaer i Forbindelse, opstod der ogsaa Spørgsmaal derom, navnlig for Bemmetofte Klosters Vedkommende; men man fandt, at dette ikke kunde skee, og Regnskaberne for Vallo Stiftelsers Midler og Bemmetofte Kloster ere derfor ikke inddragne under den Revision, som i 1828 blev indført netop til større Betryggelse. Her have vi altsaa udtrykkelige Bestemmelser, der kunne komme i Betragtning, og vi have seet, at Lovgivningsmagten ved Forhandlingen om en bestemt Lov er gaaet ud fra det Samme, hvorfra Administrationen tidligere var gaaet ud. Jeg vil nu spørge de ærede Herrer, hvad Resultatet vilde blive, hvis man virkelig ansaae sig berettiget til at gjøre Skridt for at faae disse Stiftelser dragne ind under Finantsloven? Det er allerede ved en tidligere Leilighed blevet udtalt fra Ministerbordet, at det vilde være Vold og Uret. Jeg vil sige, at det under alle Omstændigheder vilde medføre en saadan Omvæltning af Retsforhold, ved hvilken det